

Arkadaş Nasıl Olmalı

Herkesle arkadaşlık, dostluk kurmak uygun değildir. Rastgele birisi ile arkadaş olmak çok tehlikelidir. Bunun için arkadaş seçiminde çok dikkatli olmalıdır. Arkadaşlık yapılacak kimsede şu üç haslet mutlaka bulunmalıdır:

- **Akıllı olmalıdır:** Çünkü akılsız kimselerden fayda değil, zarar gelir. Bunun için akılsız kimseden uzak durmalıdır. Bunlar iyilik yapmak isterken kötülük yapabilir. Akılsız kimse, işlerin hakikatini bilmeyen, anlatıldığı zaman da anlamayan kimsedir.

- **İyi ahlâklı olmalıdır:** İnsana kötülüğün bulaşması iyiliğin bulaşmasından çok daha kolaydır. Kötü huylu birini iyi huylu hâle getirmek çok zordur. Fakat, iyi huylu birini kötü huylu hâle getirmek çok daha kolaydır. Kötü huy bulaşıcı hastalık gibidir. Hatta, bulaşması geçmesinden daha kolaydır.

- **Salih kimselerden olmalıdır:** Fâsık kimseler yani günah işlemeye devam eden kimseler, Allahtan hakkıyla korkmazlar. Korksalar zaten günah işlemeye devam etmezlerdi. Allahtan korkmayan birine güvenilmez. Nitekim Allahü teâlâ buyurdu ki: **“Allahı anmaktan gafil olanlara ve nefslerine uyanlara itaat etmeyiniz!”**

Sâdık olan, iyi olan bir dost, insanı tehlikelerden, korkulardan muhâfaza eder. Fakat böyle bir arkadaş, böyle bir dost bulmak çok zordur. Zira İmâm-ı Şâfiî hazretleri; "Sâdık dost ve hâlis Kimyâ az bulunur, hiç arama!" buyurmuştur. Bir kimse, kendisine din ve dünya saadeti konusunda yardımcı olan bir arkadaş bulursa, bunun kıymetini bilmeli, hakkını gözetmeli, hürmette kusur etmemelidir. Lüzumsuz külfetlerle onu sıkıntıya sokmamalıdır. İmâm-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki: "Bir kimsenin, arkadaşlarıyla veya diğer insanlarla iyi geçinebilmesi için onlara külfet vermemesi, yük olmaması lazımdır. Mümkün olduğu kadar kendi işini kendi halletmelidir. Mecbur kalmadıkça, hiç kimseden mal, para gibi şeyler de istememelidir. Herhangi bir makama geçmek için de başkalarından yardım istememelidir. Gösterişte bulunmamalı Fazla hürmette, ikramda bulunarak ve gereksiz hizmetler yaparak, arkadaşlarına gösterişte bulunmamalıdır. Bir kimsenin kendisinin yapmak istemediği bir şeyi arkadaşından beklemesi, ona haksızlık etmek demektir. Din büyüklerinden Fudayl bir İyad hazretleri: "İki arkadaşın aralarının açılması, fuzuli külfetler yüzündendir. Ziyaretine gittiği arkadaş, lüzumsuz bir sürü zahmete, külfete girince, insan bir daha ziyaretine gitmez, gitmek istemez" buyurmuştur." Zamanımızda bazı kimseler arasında külfet yarışı çok yaygındır. Arkadaş ve dostların birbirlerini hiç aramamalarının ve çok seyrek ziyaret etmelerinin sebeplerinden birisi böyle lüzumsuz külfetler olmaktadır. Hazret-i Ali: "Dostların, arkadaşların kötüsü, seni minnet altında bırakıp özür dilemeye mecbur bırakandır" buyurmuştur.

Kaynak: Türkiye Gazetesi Bizim Sayfa 22 Mayıs 2005 Tarihli Yazı, Türkiye Takvimi 9 Ekim 2013